

IMATGES

40
CIMS.

Any I • Núm. 23
12 novembre 1930

SETMANARI GRÀFIC D'ACTUALITATS BARCELONA

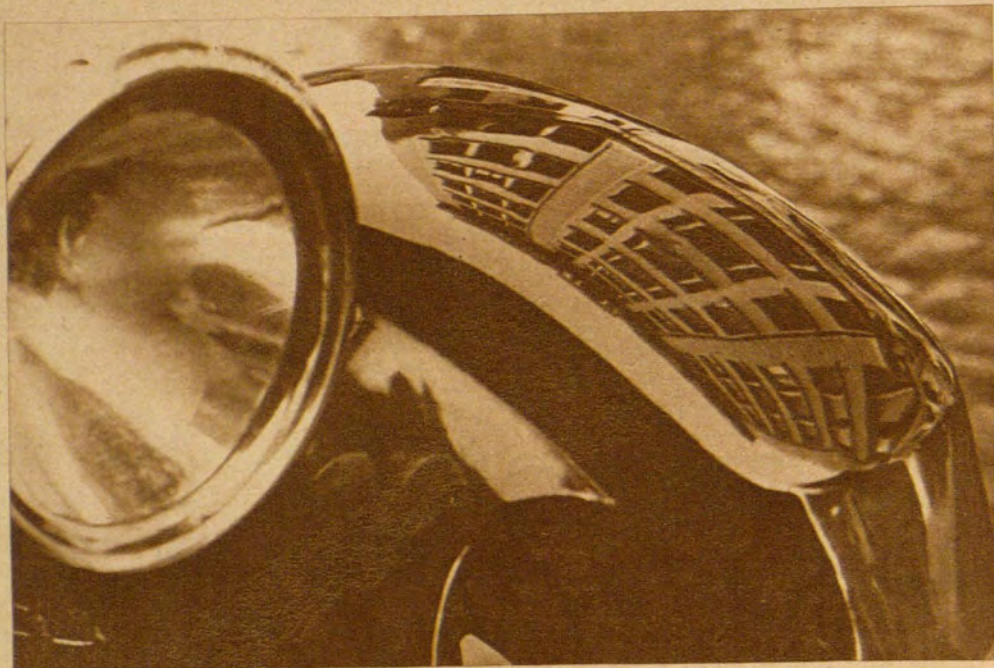
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ LLIBRERIA CATALONIA PLÇA CATALUNYA 17

Joan Crawford, la gran bel·lesa de Hollywood, ha declarat en un interviu que pensa venir a Barcelona abans de fi d'any. Els seus admiradors barcelonins, que són molts, estan d'enhorabona...

Del 30 de la Via Laietana a Esplugues...

...A la cacera de quatre paraules amb el Sr. Cambó

A dalt: De les deu fins a un quart d'una van haver d'esperar-se els autors d'aquest reportatge per poder veure el senyor Cambó... Per passar l'estona, varen fer aquesta curiosa foto en la qual es veu la casa d'En Cambó reflectida dintre el palafang del cotxe. A baix: Carrer de Llúria amunt, a la cacera dels «Rolls» de Don Francesc...

Fa vuit dies que la figura d'actualitat a Barcelona és don Francesc Cambó. Don Francesc Cambó, que acaba de tornar del seu llarg i discutit viatge per l'estranger, que porta una cua impressionant de prestígit i que arriba en una ocasió política especial.

Expectació. Expectació unànime i extraordinària. ¿Com estarà Cambó de la seva famosa malaltia? Quins projectes deu portar? ¿Què és el que està fent en aquests moments?

Però tots aquests interrogants han quedat enlaira irresolts i enigmàtics. I l'expectació ha augmentat.

Cambó no diu res; ni una paraula. Tot just se'l veu; va sol i de pressa; es nega a la publicitat i a la premsa i no rep més que algunes visites importants relacionades amb la seva feina sospitadament intensa, però completament desconeguda.

No cal dir que això ha augmentat les inquietuds informatives de tots els reporters de

Barcelona. Però llurs temptatives han resultat frustrades. Cambó no es deixa veure; impossible de parlar-li ni retratar-lo, ni acostar-se-li. No hi valen trucs ni estratagemes, ni recomanacions, ni combinacions. A la porteria de la seva magnífica casa del 30 de la Gran Via Laietana, ja us miren amb desconfiança. Pugeu al setè pis i un uixier estirat us examina de cap a peus i us interroga tot el que pot abans de passar-vos a un dels dos secretaris del gran home, i aquests ja us barren l'entrada declaradament, amb molta dolçor, molta diplomàcia i una fermesa indoblegable.

—Don Francesc Cambó?

—Què volia?

—Veure'l.

—Per què?

L'excursió s'allarga fins a Esplugues. En Cambó baixa del cotxe i va a passejar una mica per la muntanya...

No val que li digueu que sou periodista, perquè us treuen; ni que no ho sou, perquè és igual.

—Ocupadíssim... impossible...

—¿On va aquest vespre, o demà al matí, o a la tarda?

Misteri. Tenen prohibit de dir-ho... no ho saben, que aquí, que allà... Inútil, en fi.

No cal pensar a entrevistar en Cambó. A l'entorn d'ell hi ha dreçada una terrible barreira, alta i sòlida de reserva, que no podreu pas franquejar.

SORTIRA? NO SORTIRA?

Tot i amb això, i per això mateix, calia veure en Cambó; calia intentar el que fos; els nostres lectors no podien quedar-se sense unes fotos i unes paraules de l'home que aquests dies interessa a tot Barcelona.

I diumenge al dematí, desenganyats pels fracassos d'altres col·legues i per les nostres pròpies gestions infructuoses, però disposats a jugar-nos el tot pel tot, el fotògraf, jo, una provisió elevada de paciència i una altra més crescuda encara de decisió, ens plantàvem a les deu amb un taxi davant la porta de la «casa encantada», i preguntàvem al porter:

—Ha sortit don Francesc?

Una mirada inquisidora, de guardià, del porter. Però una resposta lluminosa:

—No encara...

Tan poca cosa i ja estava dit tot. No havia sortit «encara». Això significava que havia de sortir. Doncs, a esperar-lo.

Dos quarts d'onze, les onze, dos quarts de dotze...

—Ja no surt...—vam fer impacientats i desalentats—. Vés a saber si no se'n va anar ahir vespre, si ens ha enganyat el porter i ja ha sortit, si no sortirà aquest dematí; a la millor s'ha trobat malament...

Les dotze.

—Ja no sortirà... Però no hi fa res. S'ha de fer una cosa o altra...

I efectivament, l'Esmeu retrata la façana massissa i impenetrable de l'edifici, i el seu reflexe dintre del palafang del nostre cotxe.

Un quart d'una.

EL PREMI A LA CONSTANCIA!

A l'últim, les portes de ferro s'obren, i el «Rolls Royce» d'en Cambó surt de l'entrada amb un ocupant a dins.

Però el passeig és interromput per la nostra redactora: — «Com està, Don Francesc?»

Ens fa un salt el cor. En Cambó? És clar. Per la finestrella de darrera la capota, veiem la calba cèlebre i les orelles separades—diabòliques—del popular «leader» català. És ell, realment. L'Esmeu li fa la primera fotografia, i arrenquem a córrer al seu darrera. Reforma amunt. Ja el tenim, ara!

El perseguim, naturalment, fins allà on vagi. De moment sortim a la Plaça d'Urquinao-

Sota el sol febl, en Cambó camina àgil, amb passos ràpids...

na, enfilem tot el carrer de Llúria i desemboquem a la Diagonal. Avall. Pedralbes; veiem en Cambó inclinar-se cap al xofer senyalant-li unes direccions, i el «Rolls» agafa la carretera d'Esplugues.

«...EM TROBO MOLT EIXERIT»

Nosaltres al darrera, és clar. ¿On deu anar aquest home? No hem fet un quilòmetre, quan el cotxe s'atura. En Cambó baixa, pren el bastó, es posa el capell i comença a caminar, carretera enllà.

Ara. Ha arribat el moment tan esperat. En Cambó camina vivament, prim, àgil i ràpid. Porta un trajo d'hivern, «beige», amb botins grisos, barret tou gris també, i guants clars.

L'Esmeu l'intercepta a tres metres d'ell, i dispara. Don Francesc saluda...

Cambó fa un fest amable, però de refús.

—No... no; no pot ésser; ni una paraula. Salutacions a IMATGES, i digui només que em trobo molt eixerit.

Ens dona la mà i segueix el seu passeig. Tot d'un cop travessa la carretera i puja per un corriol, cap un pla on el sol bat de ple, tebi i claríssim. S'atura i es queda contemplant el panorama que s'estén a baix, fent-se visera amb la mà.

Nosaltres l'esperem al peu del caminet, amb la màquina a punt. I al cap de deu minuts el tornem a agafar.

Aleshores en Cambó se'n riu francament. —Ai, noi!—exclama—. ¿Però és que m'heu seguit des de casa?

—Sí, senyor. L'hem esperat tres hores. Ens hem ben guanyat aquesta interviu improvisada...

I el tornem a enfocar.

—Vaja, vaja... Quins xicots!—fa en Cambó,

—Salutacions a IMATGES, i digui que em trobo molt eixerit...

Llavors apreto a córrer, fins a ésser al seu costat.

—Don Francesc...

En Cambó detura el seu passeig.

—Com està?

—Bé, bé, molt bé...

La veu de l'il·lustre polític és apagada i fluixa, però el seu rostre està animat, li llueixen clars i aguts els ulls maquiavèlics, i somriu... Només la barba és més grisa.

—Ja està ben bo?

—Sí, sí... perfectament.

Em mira esperant el motiu del meu abord intempestiu i una ullada al fotògraf, que al nostre costat acaba de tirar una altra placa, el fa endevinar. Però segueix somrient.

—Unes paraules per IMATGES, don Francesc...—demanem.

rient, dòcil a l'objectiu, i donant-nos uns cops amistosos a l'espatlla.

—Bé. Ja n'hi ha prou—fa després—. Adéu, i records...

El «Rolls» espera al seu costat, i Francesc Cambó torna a pujar-hi, acomiadant-se de nosaltres amb un gest afectuós.

Vet-ho aquí. Ja tenim l'enigma resolt. Cambó, l'home fantasma de la Via Laietana, ja està desencantat. És un senyor distingit i amable que pren el sol de dotze a una, i que «està molt eixerit».

Ara ja sabran els nostres lectors com està la veu—per la qual tant s'ha temut—del nostre gran orador, el seu aspecte i el seu ànim. El que pensa i el que ha de fer, potser no trigaran gaire a saber-ho...

IRENE POLO

MR. HENRI DE REGNIER, A BARCELONA

El gran poeta francès ha estat quinze dies a la nostra ciutat. Venia per dos dies únicament, però l'encís de Barcelona l'ha retengut. Els duaners de Puigcerdà, van donar-li la sensació que es trobava a la Rússia, d'abans de la guerra. Posat a Barcelona, en parlar del nostre passat, ha palesat una preparació gens normal. Ha vist el nostre art romànic amb una mirada plena de lucidesa. El vostre art romànic — diu — que cal venir a veure.

La col·lecció Plandiura, que visità acompanyat del dibuixant Utrillo va donar-li la sensació que qualsevol d'aquells objectes, alguns únics, és digne de figurar al millor Museu. Coneixia la col·lecció per les referències dels seus amics de París, que l'han visitada.

Ha vist les esglésies romàniques de Terrassa. Diu que a Itàlia no ha vist res d'ambient més italià. Ha dit, en resum, que les coses de la nostra terra l'han encisat no pas en llur aparença, sinó en llur aspecte més essencial.

No s'ha descuidat de visitar el Laberint. Davant d'aquella meravella ha dit que a Barcelona devia haver-hi rics que no ho eren pas de nou. Diu que va produir-li una sensació semblant a la que veié fixada a la tela d'en Mir, que va veure a la col·lecció Plandiura.

Mr. Regnier se n'emporta uns llibres: «Curial i Güelfa», un estudi de Borrassà, de Mossèn Gudiol i, encara la traducció de «Gargantua», de Rabelais, de Lluís Dezany.

Davant les pintures d'en Sert, a la Casa de la Ciutat, Mr. Henri de Regnier ha fet una breu conferència, que no era gens una improvisació de turisme. Home d'estudi, gran viatger, ha vist la vivacitat de Barcelona, les noies, les flors i els ocells de la Rambla, no s'ha descuidat les imprescindibles galanies al nostre cel. I, ens ha dit, amb una sincera convicció, a reveure!

Mr. Henri de Regnier i Mme. Bougenoux, en un hotel de Barcelona, al costat de M. Utrillo, fill

M. B. A.

VERITAS

PASTILLA

125

PERFUMERIA
GAL
MADRID LONDRES
NUEVA YORK BUENOS AIRES

LA VIDA DEL VOSTRE CUTIS

i la llibertat dels vostres pors és el Sabó Heno de Pravia. Renteu-vos-hi. Mercès a la seva acció, el vostre cutis transpira bé, viu, adquireix suavitat i formosor i el perfum únic, inconfusible, d'aquest sabó delitós.

SABÓ HENO DE PRAVIA

És el preferit de totes les persones que es preocupen de la finor i joventud de la seva pell.

El món pintoresc

Una romeria de bohemis al Sur de França

CADA any apareixen sobre les rutes del Sur de França unes multicolors caravanes de bohemis que van a Santes Maries, en el delta del Rhône. Allà es reuneixen a finals de maig, tots els bohemis més o menys desarrapats, acompanyats de llurs fills, per oferir els homenatges a la patrona de llur raça, Santa Sara.

El lloc, habitualment molt tranquil, es transforma en un enorme camp nòmada. Vells de barba revolta, dones de mirada llampeguejant, infants gairebé nus mig coberts amb sòrdids parracs, homes vigorosos de pell enbrunida, orgullosos de llur independència, veritable tribu nòmada que s'acampa en vehicles de totes formes i de tots colors...

N'hi van de tots els recons de França, d'Itàlia, de Suïssa, de l'altra banda del Pireneu... És un aplec internacional amb totes les conseqüències. Amb una mica de protocol i una sala d'actes a la seva disposició, la festa es podria convertir fàcilment en un congrés de la bohèmia internacional.

L'extraordinària reunió atreu turistes de totes bandes interessats per l'original espectacle. Aquesta intromissió d'elements estranys sembla que molesta molt els bohemis, que es volen la festa per ells tot sols i se la

Una vista del camp nòmada. Al fons, la singular construcció de l'església de les Santes-Maries-de-la-Mar

Els bohemis, acampats darrera dels carros, preparen el menjar

Entre la bigarrada multitud, les Santes Maries són portades cap al mar.

El rei dels bohemis engega un discurs als seus súbdits.

La processó en sortir de l'església. Com es pot veure, la festa gitana ha fet mobilitzar nombrosos turistes

prenen amb una extraordinària bona fe. A conseqüència d'això, alguns anys hi ha hagut seriosos incidents, com per exemple l'any passat que tres persones hagueren d'anar a parar a l'hospital lleugerament avariades.

A mitja nit comença la cerimònia a l'església, però el més important de la diada és la processó i la benedicció del mar. Els bohemis porten les relíquies sobre les espatlles a través del poble, fins a la platja, on tindrà lloc, amb grans cerimònies, la benedicció del mar.

La singular església que presenta més aviat l'aspecte d'una fortalesa, fou construïda en el mateix lloc on les santes Maria Jacobé i Maria Salomé, amb llur serventa Sara, es varen refugiar, fa vint segles, durant la seva fugida a Palestina i hi varen viure la resta dels seus dies. Llurs ossos foren trobats al segle xv pel rei René i han esdevingut les relíquies de l'església.

..

A més d'un lector li estranyarà aquest exaltament religiós dels bohemis. Sobretot, aquí, on els gitanos són tinguts per una raça descreient i estrofolària. D'estrofolaris

Els bohemis aixequen llurs infants per posar-los en contacte amb les Santes

El santuari és ficat dintre l'aigua, per tal de fer la benedicció del mar sobre el terreny...

La barca amb el bisbe i els capellans arrossegada cap el mar, sota el vigorós impuls dels infants bohemis

en són una mica, val a dir-ho, però quan es posen a manifestar llurs sentiments religiosos, és qüestió de mirar-se'ls una mica de lluny. Per exemple, el carro que porta les Santes Maries és institut d'un valor sobrenatural i només el poden tocar els de la raça bohèmia. Ai, si algun inexpert s'hi acostal

La processó de les Santes Maries, des de l'església a la platja, és acompanyada per una enorme fanfarra de cànecs i crits de tota mena. És una festa plena de color i de violència, una resurrecció, sota el sol del segle vint, dels ritus més antics.

L'Església assisteix a aquestes exaltacions una mica amb el somriure als llavis... Cal pensar que, fet i fet, tots els camins menen al cel...

Afaitar-se amb
Pasta Nix
significa estalviar
temps i molèsties

Afaitar-se amb
Pasta Nix
significa afaitar-se higiè-
nicament i còmoda

Afaitar-se amb
Pasta Nix
ha estat sempre un
senyal de distinció

RAJOLES - TERRA CUITA - CERAMICA
CASIMIR **VICENS**
c. Tallers, 72 Barcelona

Pastilles Aspaime

Composició: Sucre llet, b., cinc cgrs.; extracte regalèsia, cinc cgrs.; extracte diacodi, tres mgrs.; extracte medul·la vaca, tres mgrs.; Gomenol, cinc mgrs.; sucre mento-anisat, quantitat suficient per una pastilla.

Curen radicalment la **TOS**
perquè combaten les seves causes

Catarros, ronqueres, angines, laringitis, bronquitis, tubercu-
losi pulmonar, asma i totes les afeccions en
general de la gorja, bronquis i pulmons.

Les PASTILLES ASPAIME superen totes les conegudes per llur composició, que no pot ésser més racional i científica, gust agradable i l'ésser les úniques en què està resolt el transcendental problema dels medicaments balsàmics i volàtils, que es conserven indefinidament i mantenen íntegres llurs meravelloses propietats medicinals per a combatre d'una manera constant, ràpida i eficaç, les malalties de les vies respiratòries, que són causa de la tos i sufocació.

Les PASTILLES ASPAIME són les receptades pels metges.

Les PASTILLES ASPAIME són les preferides pels pacients.

Exigiu sempre les legítimes PASTILLES ASPAIME i no admeteu substitucions interessades d'escassos o nuls resultats.

Les PASTILLES ASPAIME es venen a una pesseta la capsula en les principals farmàcies i drogueries i alhora se'n lliura gratuïtament una de mostra, molt còmoda per dur a la butxaca.

ESPECIALITAT FARMACEUTICA DEL LABORATORI
S O K A T A R G

Oficines: Carrer del Ter, 16 - Tel. 50791 - Barcelona

NOTA IMPORTANTÍSSIMA

Per demostrar i convèncer que els ràpids i satisfactoris resultats per curar la TOS, mitjançant les PASTILLES ASPAIME, no són possibles amb les similars, i que actualment no hi ha altres pastilles que puguin superarles, el Laboratori Sokatarg, tramet gratis una capseta mostra de PASTILLES ASPAIME als qui li envien el retall d'aquest anunci acompanyat d'un segell de cinc cèntims, tot dins un sobre franquejat amb dos cèntims.

Barcelona - Nova York - Barcelona, en un transatlàntic

Carta de viatge

— Moltes milles avui, Capità?
— Avui pel nostre vaixell ha estat un bon dia, i si continuem amb el vent de popa, aviat podreu veure i saludar l'estàtua de la llibertat.

És un capità magnífic! Feia exactament dotze dies que havíem sortit del port de Barcelona. Fèiem una travessia bellíssima cap a Nova York en un transatlàntic d'unes 15.000 o 16.000 tones. Estàvem a punt de tocar a Puerto Rico, Santiago de Cuba, i després l'Havana. Vaig prescindir del confort que permeten els vaixells ràpids que surten directament del Nord d'Espanya cobrint el recorregut fins al Nord d'Amèrica en vuit dies,

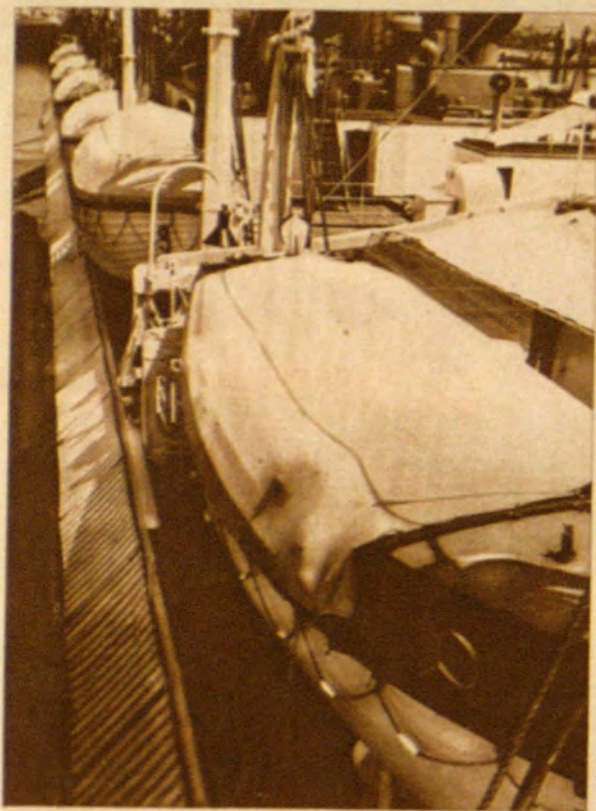
L'escala del gran transatlàntic. Els seus graons són el primer pas i la primera alegria de les grans rutes oceàniques

pel desig de visitar les dues grans ciutats antillanes de la illa de Cuba. Aquest caprici em costaria si fa no fa un mes de travessia. Sort que el bon temps s'esforçava a escurçar-me'l.

El meu camarot, un camarot de segona, no és d'allò que en diríem molt luxós ni confortable, però Déu n'hi dó.

Tinc de companys un minyó portorriqueny que a cada moment exhibeix la seva condició de ciutadà ianqui i un tal Artur, que torna a Amèrica després d'haver gastat alegrement a Espanya uns centenars de pesos. Cada dia en llevar-se l'indià m'ensenya el retrat d'una seva filla. Es tracta d'una cubaneta de divuit anys, molt bella. Jo he estat a punt de demanar-li relacions per cable, però resulta que es troba de viatge i fóra difícil poder-li fer a mans. I encara resulta que tinc de companya de viatge una dameta que es diu Adela que ha embarcat a Barcelona després de visitar Espanya i parla amb un gran engrescament d'aquesta ciutat.

El nostre indret de conversa és entre bavor i estribor, davant de la proa. Ens hi asseiem i deixem lliscar lentament, massa lentament les hores. Els llibres són un pretext. Més que la lectura ens interessa la visió piadosa dels emigrants. Veiem com vénen de les bodegues dormidors, on fan llit, fins a cent homes aterrits, tristos, els uns amb les famílies, la majoria sols. Miren el blau amb un ull una mica ensunyat i volen amb el pensament fins a Amèrica. Ara la campana de bord crida el passatge. És l'hora de dinar. En això d'indicar

En veure aquesta filera de llanxes-salvavides, tan blanques i ripolinades (a cada una hi caben 88 persones) hom pensa en la part desagradable que pugui tenir el viatge, que s'ofereix magnífic...

L'hora de menjar no hi ha una regla fixa; uns vaixells utilitzen els tocs de corneta, d'altres els cops de gong, aquests són generalment, els italians. Però prefereixo, entre tots, la campana perquè dona a aquests palaus flotants un aire deliciós de convent.

Tal com en els trens, les hores de menjar a bord són un procediment de passar el temps i d'empaitar l'avorriment.

A la tarda, al camarot de primera s'organitza una batussa de galls. Ja sabeu que els americans tenen una gran fal·lera per aquest esport.

El portorriqueny va ensenyar-me cent dòlars que es jugava pel «Roig», que era un dels galls combatents.

Adela preferia escoltar un recital de piano al saló de festes.

Aquella nit vaig aprofitar un moment en què no hi havia ningú a la coberta per baixar a veure les màquines. La cosa és absolutament prohibida, però un petit augment en el bitllet va convèncer un mariner que va fer-me de guia.

L'espectacle era ben poc engrescador: uns homes nus, regalimant de suor, tots enrogits per les flames i tan roents que de tant en tant, enfonsaven el cap dintre una galleda d'aigua gelada. Són els herois anònims de la jornada. Imprescindibles perquè el transatlàntic pugui fer les disset milles per hora i a més a més perquè a coberta la vida pugui lliscar, amablement entre alfombres i mobles de luxe.

Me n'anava al llit, entre una i dues de la matinada, quan vaig topar el capità que venia del pont.

— Bona marxa capità? — vam dir-li.

— Excel·lent, amic!

Aquella nit m'era gairebé impossible adormir-me. Hi ha tants misteris en un transatlàntic!

Sento els cops de mar contra el casc vell del vaixell. El vaixell porta un moviment perillós de babor a estribor.

Feia tres dies que havíem deixat el port de l'Havana. Aquella matinada feia bastant de fred. Eren dos quarts de deu i la majoria del passatge era sobre coberta. Tots sabem que al cap d'unes hores forem a Nova York.

Alguns passatgers feien l'equipatge sobre coberta.

En un cercle, els emigrants comentaven alegrement la pròxima arribada a Nord-Amèrica. A mig dematí pujà el pràctic per donar-nos

l'entrada a la badia. Aviat veuríem l'estàtua de la Llibertat... i els dòlars. Però abans vam sentir l'esperit de les sirenes. Després de les quatre llàgrimes de l'arribada, comença la cacera implacable del dòlar.

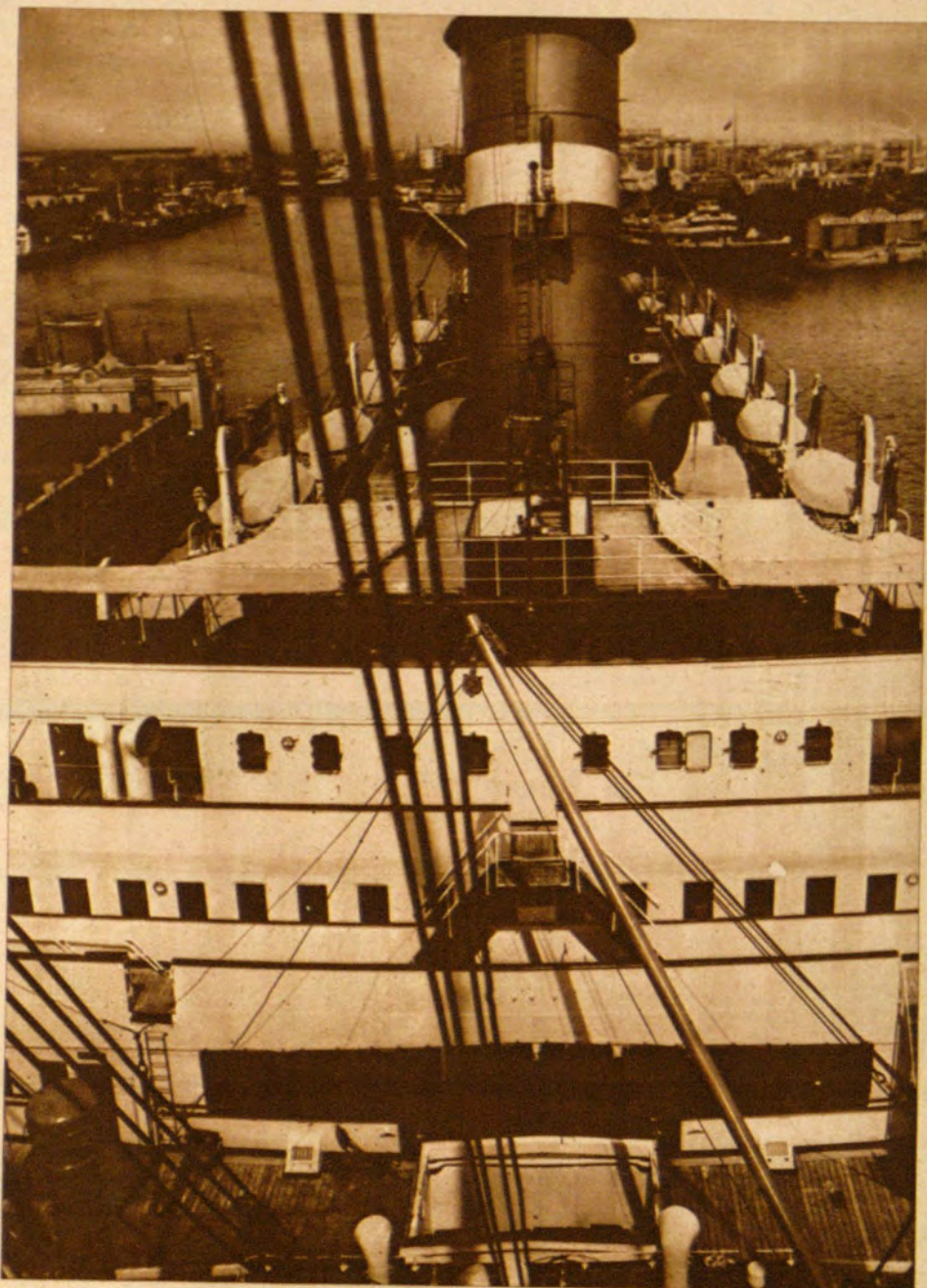
L'arribada a Nova York causa una sensació formidable. El viatger que per primera vegada petja aquelles llarguesavingudes i es troba dintre el gran eixam de la gran metròpoli nord-americana es sent empetitit, minúscul i amb prou feines es dona compte que ell en forma part, és ja un de tants engranatges de la immensa roda que és la ciutat dels gratacels.

Una roda que per alguns es converteix en una màquina d'encunyar or, però desventuradament per molts no és altra cosa que una trituradora on s'hi esmenussen totes les seves il·lusions, on s'hi picolen les ales dels esperits llurs, això quan no s'hi esclafen i mutilen despiadadament llurs cossos.

Amb aquestes paraules cloïa el meu dietari de viatge i vaig endinsar-me dins el batibull de la ciutat monstre...

LLUÍS SAINZ DE MORALES

Fotos Cases

Una panoràmica del vaixell, poble ambulànt que, per uns dies, allotjarà 2.200 persones

LA CORONACIÓ DEL NEGUS D'ETIÒPIA

UN PAÍS DE TERRES ALTES

LA coronació del Ras Tafari com a Negus Neghesti o Rei de Reis, i Emperador de tota l'Abissínia—els naturals del país prefereixen el nom d'Etiòpia—ofereix ocasió de parlar d'aquest imperi antiquíssim i de la dinastia que fa 25 segles el governa, ja que un i altra tenen particularitats curioses, ben dignes d'ésser conegudes.

Els romans anomenaven etiòpics tota mena de gent de color que procedís de l'Àfrica Oriental o de la part de l'Àsia que hi mira. «L'etiòpic no és blanc» diu una mena d'adagi llatí... i precisament l'etiòpic no és negre, sinó més aviat blanc, lleugerament patinat de bronze, ja que forma una raça compacta, filla de Sem o de Jafet, que això no està precisat, però d'indubtable origen indo-europeu, sense comunitat de sang o de color amb els països que la circumden, tots més o menys negres.

La causa d'aquest fenomen és deguda probablement, a què damunt els etiòpics actuen les forces del sol tropical i l'alçada enorme damunt el nivell del mar que té gairebé tota l'extensió de l'Imperi.

Menelik II, el gran Rei que emmotllà victoriosament el seu país i l'orientà cap a les vies del progrés europeu, definí l'Etiòpia, tot fent-ne un suprem elogi, quan la qualificà d'«illa de cristians en mig de la mar dels pagans».

En efecte, unes parets rígides, que a vegades tenen molts centenars de metres, s'aixequen sobtadament de les planures desertes de les Somàlies i de les valls altes del Nil Blau i d'alguns afluents de tots dos Nils, formant els

El ras Tafari, actualment coronat emperador d'Abissínia amb el nom de Haile-Selassie I

contraforts dels murs naturals inexpugnables. Darrera d'aquests murs, s'aixeguen altres espadats i cingleres, constituint tot el país un conjunt de muntanyes i planures escalonades que li han fet merèixer el nom de Castell Roquer de l'Àfrica.

La ferrovia que surt de Djibuti, port de la Somàlia francesa, quan arriba a Diré Dana, ha pujat 1200 metres i quan és a Addis-Abeba, capital de l'Imperi, ja és a 2400. Çà i là, s'estenen planures a major altitud i muntanyes que passen dels 4000 metres.

La nació invencible

Naturalment un país així era molt difícil de sotmetre. Fracassaren en llurs intents de conquesta els àrabs dels grans temps que subjugaren tantes terres llunyanes, però hagueren de vorejar l'imperi proper al Mar Roig. Fracassaren els turs del segle XII, quan feien extremir de por tot el Migdia d'Europa. Fracassaren els egipcis, reiteradament al segle XIX, mentres derrotaven els turcs i la diplomàcia europea havia de recórrer a les més subtils combinacions per a evitar que l'«Home malaf» dels Dardanels morís a mans dels seus tributaris del Nil. Fracassaren els italians que en 1896 sofriren a Adua, —com qui diu a l'entrada d'Abissínia— una derrota desastrosa que consagrà definitivament la independència de l'Etiòpia.

Fins els mateixos anglesos, vencedors de la Gran Guerra, tot i comptant amb l'ajuda dels italians, cobejosos de terres i sedents de venjar la humiliació de l'exèrcit de Baratieri, han hagut de cedir en llurs intrigues colonitzadores tot i necessitant les fonts del Nil Blau i el llac Tana, per a regularitzar els regadius de bona

part del Sudan i, ensemps, posar rels per aquelles altituds, ço que escanyaria les reivindicacions i dominaria els interessos d'Egipte. Ells saben molt bé, que si en 1868 Lord Napier derrotà a Magdala

L'Emperadriu Menen, muller de Tafari i germana de Lidj Jassu, l'Emperador destronat en 1916 i empresonat en 1921

l'emperador Teodoros, fou perquè, no estant ben unificada l'Etiòpia, restaren neutrals els reis de les regions de Tigré, Lasta i Choa. Contra una Etiòpia ben avinguda no haurien estat suficients els 14.000 soldats, els 27.000 auxiliars, les 31.500 bèsties de bast i els 14 elefants per a l'artilleria, encara que, llavors, constituïssin un gran exèrcit.

Menelik II i els seus successors

Menelik II (1842-1913), magnífic exponent de la llarga dinastia que la llegenda fa remuntar a Menelik I, fill de Salomé i la Reina de Sabà, tingué com a home de confiança el seu cosí el ras Makonnen que resultà un ministre eminent i un gran general. Com a premi el nomenà successor seu, però Makonnen morí abans que el Lleó de Judà, deixant un fill de pocs anys, el ras Tafari nascut en 1890.

Les intrigues de l'emperadriu Taïtu feren que Menelik II designés en 1908 com a successor el seu nét. Lidj Jassu, nascut en 1896 del ras Michael, el qual, derrotat per Menelik, deixà el Mahometisme, i obtingué la protecció i la filla del Rei.

Mort Menelik, Lidj Jassu es féu sospitós de voler abandonar el Cristianisme copte i manifestà sentiments germanòfils, per tot el qual fou excomunicat i destronat en 1916, essent proclamada Emperadriu la filla de Menelik, Zaoditu, divorciada del ras Gugsu i anomenat Regent i Hereu de la Corona el ras Tafari, casat amb Menneu, germana de Jassu.

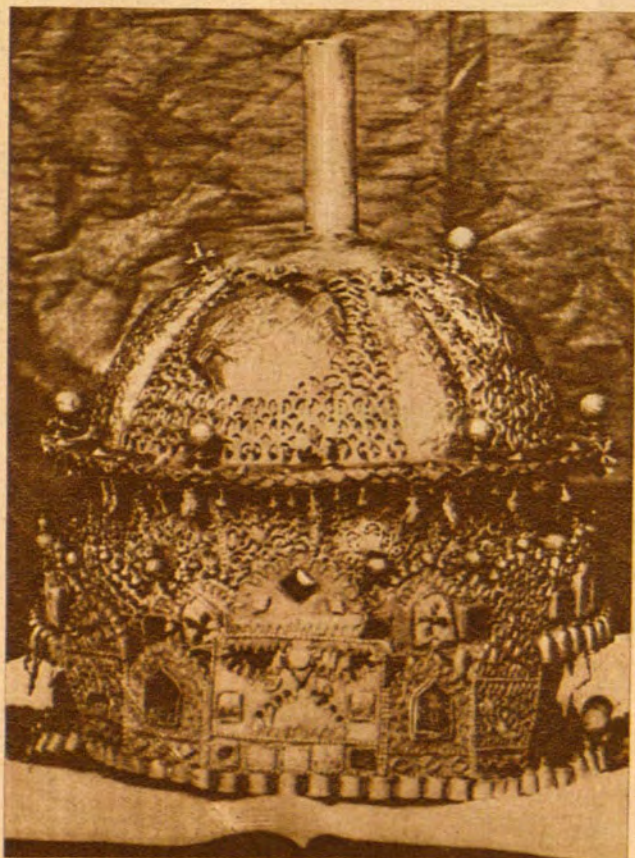
Encesa la guerra civil, Michael fou vençut i fet presoner prop d'Ankober i el seu fill es refugià entre els musulmans Danealis i, després, a la regió de Tigré on fou capturat en 1921. Avui es, encara a la presó...

Els èxits de Tafari

L'any 1922 fou de crisi per al Govern. Anglaterra, no resignada a que li fracassés la seva política del Nil Blau i del Tana, mogué una campanya i féu denunciar a la Lliga de les Nacions el tràfic d'esclaus

Un dels presents fets a Haile-Selassie I amb motiu de la seva coronació. — (FOTOS KEYSTONE)

de fet encara subsistent a Etiòpia, però Tafari aconsellat pels francesos, prohibí l'esclavatge i penjà uns quants mercaders d'homes. La diplomàcia francesa obtingué un èxit i al setembre de 1923 es donà el cop de teatre de què entrés a formar part de la Lliga de les Nacions l'Etiòpia que l'any anterior li havia estat denunciada.

Tafari tragué partit de l'èxit i l'any 1924 féu un viatge triomfal per Europa. Roma li posà cara d'amic; Anglaterra li féu present de la corona de l'emperador Teodoros que Lord Napier s'havia emportat de Magdala i París aparegué com el padri de la situació.

En 1926 tornaren a moure's els interessos del colonisme anglo-italià però Tafari ja era massa fort i la seva menaça fou suficient per a lligar les ambicions estrangeres.

Tots aquests sotracos, decidiren a Tafari exigir de l'Emperadriu, que el coronés Rei a fi de tenir més autoritat damunt dels reis i ras. La coronació feta ara fa dos anys donà a Tafari una bona palanca per a remoure tots els obstacles oposats a la seva política.

El ras Gugsu, marit divorciat de l'Emperadriu, no resignat al paper de Governador de la província de Begemedar es rebel·là enguany contra el Rei, però esclatada la guerra civil morí al primer combat el 31 de Març. Al cap de poc moria Zaoditu misteriosament.

Morta Zaoditu, res s'oposava al poder absolut i unipersonal de Tafari i la coronació d'ara realitzada entre festes sumptuoses i amb assistència i obsequis de la major part dels Governos és l'apoteosi del qui, sota el nom de Haile-Selassie I, serà gairebé l'únic monarca absolut dels nostres temps. — A. ROSINACH

La corona de l'Emperador Teodoros d'Abissínia, emportada per Lord Napier i retornada pel Govern anglès al ras Tafari, durant el viatge que l'aleshores hereu de la corona va fer a Londres en 1924

Bric a Brac Cinematogràfic

No es tracta de les guanyadores d'un concurs de fer l'ullet, encara que, al nostre entendre, es mereixen a bastament el premi. Són tres noies de la Metro Goldwyn Mayer, que es diuen Yola d'Avril, Fifi d'Orsay i Sandra Ravel, que han volgut adoptar aquesta actitud pícarca només que per fer plaer als seus admiradors. La intenció és bona, i és amb aquest sentit que els hi havem d'agrair.

En canvi, seria qüestió de saber si l'ullet que fa Adolphe Menjou és tan convincent per a les seves admiradores. El vell Don Joan de la Paramount ha perdut una mica de prestigi, aquests darrers tamps, i les que un dia foren les seves devotes, avui ja li comencen a negar el pa i la sal. No tothom l'oblida, però, Jeannette Mac Donald, en una actitud una mica imprevista per als seus admiradors de la *Parada d'Amor*, no té inconvenient a enfilarse a l'espatlla de Menjou i dedicar-li el més graciós dels somriures.

Deu ésser per això que Adolphe, tornant per les seves velles glòries, es decideixi a adoptar una actitud picant, com si encara fos en l'època en què les senyores ignoraven que tingués els cabells grisos i més de cinquanta anys.

El cinema està travessant un dels moments més compromesos de la seva existència. Quan la vinguda del film a l'indústria cinematogràfica, que ja estava passant una època de creure trobar-se davant d'unes perspectives il·limitades i hom va a la innovació amb una veritable febre. El sonor ho havia de tot. Hi va haver un rejuveniment de capitals i d'esperances. Ara, al tercer any en què el cinema ha deixat d'ésser mut, i al dels fantasmes paorosos de la crisi tornen a rondar entorn de grans empreses. A Nordamèrica, on el cinema és una de les primeres indústries nacionals, el problema és esguardat amb veritable emoció. Sembla que els *talkies* han començat a fatigar el públic i un gran interrogant es dreça sobre el cel de la cinematografia. ¿Caldrà retornar al cinema mut?

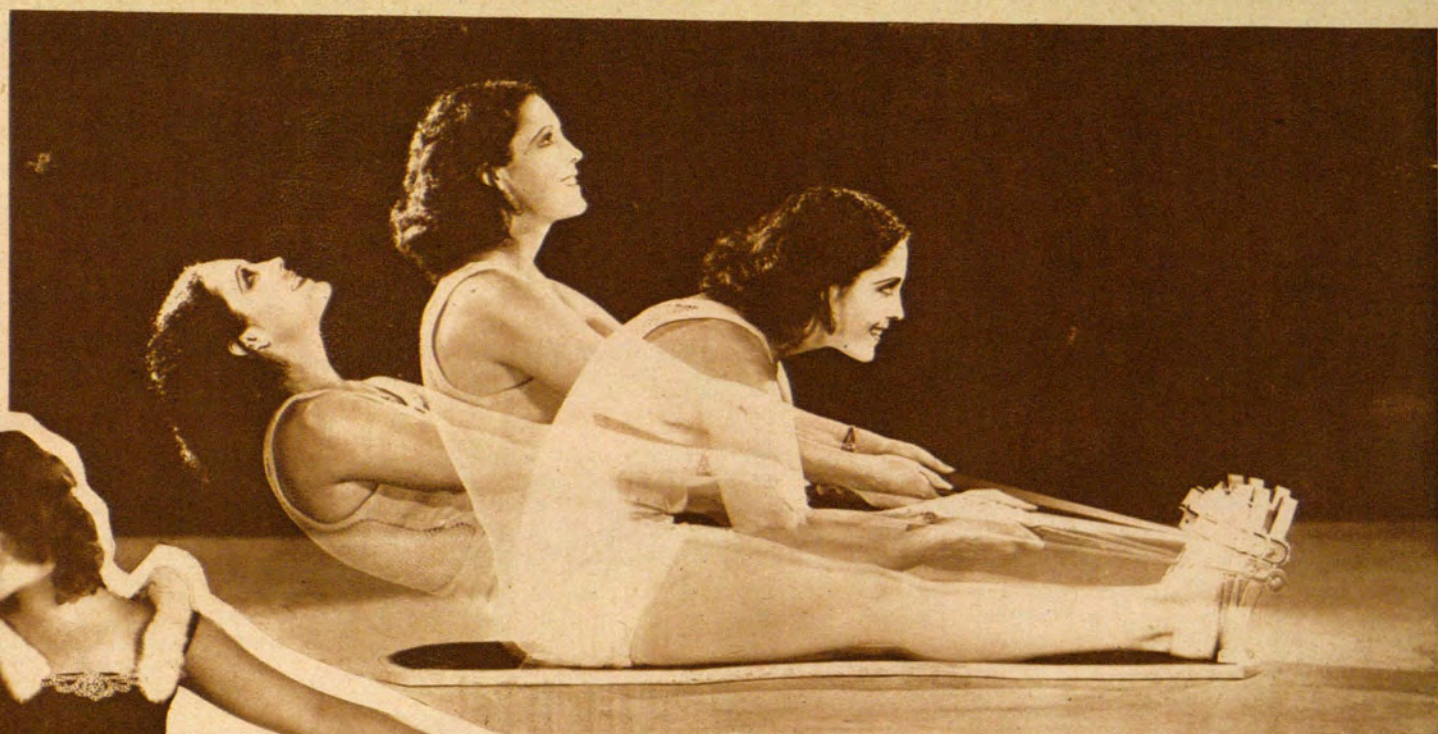
Aquest estat de coses ha fet que la imminent estrena del darrer film de Chaplin, *Les llums de la ciutat*, sigui esperat amb una expectació mai vista. La pel·lícula de Charlot, és muda i té només una col·laboració sonora que se li ha aplicat després. La indústria es presenta en els següents termes: ¿com reaccionarà el públic davant d'aquest film *ancien regime*? Les grans cases productores han fet un compàs d'espera en les seves activitats per veure per quin cantó es decideix el públic. Si *Les llums de la ciutat* obtingués un gran èxit, es podria dir que, pel que fa referència a Amèrica, la darrera hora dels *talkies* fóra ben pròxima.

amic

comerçants que
del fin sonor, la
època de crisi, va
i homs llençar-se
havia de resoldre
ances. Ara ens tro-
meu, i altra volta
ntora de les
a de les pri-
mb variable
el públic
tografia.

na de da-
at amb una
o i té només
La inògnita
el públic da-
roducció
veure per
at obit-
ferència
oxima.

Segons diuen els agents de publicitat de la M. G. M., Raquel Torres no es descuida cap dia de fer aquest exercici que li ha de conservar la línia, vulguis no vulguis. Per nosaltres ens és ben igual. Som dels que creiem que la línia no es perd: en tot cas, canvia de lloc. Però a una noia com Raquel Torres tot li està bé, i fins li podem perdonar de bon grat que cerqui aquestes excuses d'ordre higiènic per a oferir-nos una fotografia tan curiosa com la present

Conchita Montenegro, disset anys, filla de Donostia i, actualment, una de les estrelles de la Metro. Hi ha ingressat en qualitat de *española jolée* i en aquesta fotografia es veu que no està pas disposada a defraudar els que l'han contractada. Un amic li ha preguntat què pensava d'Amèrica. — Amèrica? És un enorme país, que encara em té una mica esverada. Altrament, no he tingut pas temps de veure'l gaire. Fa quatre mesos que sóc aquí i des de l'arribada que no paro de treballar. He estat la *partenaire* de Buster Keaton en *Forward March* i ara estic treballant amb Ramon Novarro... És veu que a Hollywood no estan pas gaire decidits a protegir el turisme...

La parella Vila-Daví representa un diàleg per als lectors d'IMATGES

Pius Daví i Maria Vila, la insubstituíble parella del Teatre Català Romea, examinen l'original d'una comèdia... Sembla que no els agrada gaire!

descuidis de dir-los que cries ocells.

VILA.—I que tinc trenta canaris. Això farà bon efecte i m'acreditarà de tenir bon cor.

DAVI.—De passada, parlarem del «Milhomes», el més petit, que mai no s'ha fet la il·lusió d'anar pels diaris.

VILA.—Per fer-te quedar bé, diré que el dia del meu benefici vas regalar-me'n catorze. Sabran que ets esplèndid.

DAVI.—Farem alguna al·lusió a la història del gat.

VILA.—Sí, també ens acreditarem de tendres.

Un gat trobat al carrer d'Urgell, cuidat com un fill i es mor de tristesa...

DAVI.—Vindrà bé per dir que és per aconsolar-te d'aquesta mort que has criat ocells...

VILA.—Què més direm?

DAVI.—Hem de començar l'horari de la jornada.

VILA.—Se m'acut un començament idíl·lic.

DAVI.—No podrem pas dir-los que ens lleuem amb el sol...

VILA.—Però puc fer una bona frase: Després de la meua *toilette*, la dels ocells.

(Diàleg en un acte, representat al camerino Vila-Daví, del Romea, la matinada del 30 d'octubre de 1930).

PERSONATGES

Primera actriu. MARIA VILA
Primer actor. PIUS DAVÍ

DECORAT

Un camerino, restaurat de fresc: bons mobles i paper nou. A les cadires, peces d'instrumentària. El puro del primer actor fa una gran fumerola. (Cal advertir que el primer actor i la primera actriu són marit i muller).

ESCENA ÚNICA

(Al moment d'alçar-se el teló, és a dir, al moment d'obrir-se la cortina, la primera actriu, pren una tovallola per anar a treure's el maquillatge).

DAVI.—Maria, no et treguis el maquillatge.

VILA.—¿Vols fer assaig general a aquesta hora?

DAVI.—No t'alarmis! Tenim sessió d'interviu i de fotògraf.

VILA.—Ah, ja!

DAVI.—Et ve malament?

VILA.—No, al contrari. La propaganda no té entranyes i ens ho fan a fi de bé. Però...

DAVI.—Què vols dir?

VILA.—No hi puc fer més! Quan em parlen de fotògraf, em recordo sempre d'aquella vegada que van convertir-me una jaqueta sastre en un jaqué.

DAVI.—Però faràs bé de no recordar-ho ara al fotògraf.

VILA.—T'ha fet mala impressió?

DAVI.—Què et diré? Si més no, el cohibiríem, i no és pas quest l'estat d'esperit més propici a fer-nos bufons.

VILA.—Has vist el repòrter?

DAVI.—Un moment. Em sembla aturat i una mica taujà. No me'n fio gaire.

Maria Vila estima molt els ocells. En el seu pis del carrer de Borrell, té trenta canaris que canten del matí al vespre per satisfacció de tothom.

DAVI.—Bon començament!
VILA.—I de seguida que cantin les hores.
DAVI.—Es un horari que ens farà fer un magnífic paper de víctimes.

VILA.—Vols dir que no ho som? Sort que ho fem de gust.

DAVI.—Si no és així, no es pot fer d'actor per cap diner.

VILA.—Vinga les hores! Veiam si ho dius tot.

DAVI.—A les onze llevar-se. *Toilette* i mitja hora per dinar. A la una al Teatre. Assaig fins a dos quarts de cinc. De cinc a vuit funció. De vuit a deu anar i venir de casa i sopar. De deu a una funció. Una mica de resso-pó al «Pàtria» i al llit.

VILA.—Jo al llit a estudiar. Tu fes constar que estudies llevat.

DAVI.—Llevat, al meu despatx i amb les portes tancades.

VILA.—Això per culpa teva; no estudiessis fort...

DAVI.—I el públic no acaba d'agrair-ho. Estudiar a la nit, robant hores a la son i en-cara amb en alta...

VILA.—Això els dies que no hem de prepa-rar roba per una estrena.

DAVI.—Aquí si el repòrter sap la seva obli-gació, farà una gran exclamació de llàstima!

VILA.—I encara ve el millor.

DAVI.—Ah sí! Durant un any de treballar, estiu i tot, un sol dia de festa.

VILA.—I no varem saber on anar. ¿Te'n re-cordes?

DAVI.—Anàvem ben bé d'esma. Vam anar al cinema. Però això no convé dir-ho.

VILA.—Es que no hi havia cap teatre obert.

DAVI.—Així no és culpa nostra. Ja ho po-dem dir.

VILA.—Encara pots tornar-lo a espetarrar.

DAVI.—No t'entenc.

VILA.—Sí homel amb l'única visita a l'Exposició.

DAVI.—També és un bon nú-mero. Un sol dia que vam po-der anar i encara amb pluja.

VILA.—Després li farem pia-nyer la nostra vida de *tournee*.

DAVI.—D'això, si fos una mi-ca viu, en treuria partit. Però no me'n refio.

VILA.—Això rail! Ditem-li.

DAVI.—De moment, potser que dissimuléssim que a mi la *tournee* m'agrada i a tu no.

VILA.—No, no, tal com és. Tu pots lluir el teu esperit d'a-venturer, jo en canvi...

DAVI.—Es que el paper de dona casolana no és molt apreciat, que diguéssim...

VILA.—Dos maquillatges ja fóra massa. Així serà una *tour-née* vista per la cara i per la creu.

DAVI.—Com vulguis! Faré constar que trobo una pila d'al·licients en el viatge, en la sorpresa, en les cares noves i en els paisatges nous.

VILA.—Però et descuidaràs de parlar dels mals llits, de les males taules i del pollastre a tothora.

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

VILA.—També es pot dir que els pollastres, en veu-re'ns per la carretera ja fugen...

DAVI.—Quan ho diguis, no em callaré pas que el pollastre t'agrada. Això no ho posis al rengle dels sacrificis...

A la porta del ROMEA, esclaus de l'ofici... En un any s'han pogut permetre un sol dia de vacances!

DAVI.—L'estadística de *tournee* és respec-table: hem dormit en 72 llits; hem fet 11.000 quilòmetres.

VILA.—I la majoria d'aquests quilòmetres fets entre la funció de la tarda i la de la nit.

DAVI.—Li contarem que algun actor s'ha hagut de vestir en es-tables.

VILA.—Però nosal-tres no, per ara.

DAVI.—Explicarem que l'empresari fa d'acomodador i pren les entrades, que sovint entrem al teatre per la pla-tea, que ens hem vestit en les ca-ses del davant,

que hem pujat autos a l'esce-nari a pes de braços.

VILA.—Però també quina

pila de compensacions! Els pobles ens es-peren, cada dia és estrena, el teatre s'omple.

DAVI.—Veus? Que ho diguis tu té més mèrit.

VILA.—Sobretot, si sabessin que en el meu llit de casa, vaig somniar tres nits seguides que no sabia on dormir... Pe-sombre de *tournee*..!

DAVI.—No, no, això no ho diguis.

VILA.—A més tinc el pare i la filla i els ocells que m'esperen.

DAVI.—Això sí; no t'ho descuidis. És una raó molt ben vista i enlloc no s'ho pren-dran malament.

VILA.—Què més li direm?

DAVI.—Ja ho sé; allò del tabac. Però això no té importància.

VILA.—No poca; com que els dos tenim el mateix camerino tots els vestits fan olor.

DAVI.—Bé em gastes prou perfum.

VILA.—Es per treure aquella oloreta... Té, sigues gentil i corda'm el braçalet.

DAVI.—Veus? Tots dos així fóra u na bona placa.

VILA.—Fet i fet m'he estalviat de respon-dre si m'agradava més el rosa o el blau, en John Gilbert o bé en Ramon Novarro.

DAVI.—I jo de dir si les preferia brunes o rosses...

VILA.—Si no haguessis dit brunes, po-hre de tu!

DAVI.—Estem a punt?

VILA.—Disposada al sacrifici!

DAVI.—(Obrint la porta del camerino).

Fotògraf! Prepareu el magnèsium!

(FOTOS BRANGULI)

P. S.

Una escena de ga-lanteria matrimo-nial en la intimi-tat del camerino

UNA ASCENSIÓ AL CIM DEL PEDRAFORCA

QUATRE alpinistes del «Centre Excursionista de Catalunya» han pujat al cim del Pedraforca, per la paret de la banda del Gresolet. No es tracta d'una ascensió fàcil. Hi ha més de mil metres de desnivell, sis cents del qual són una dura escalada, a través la gran muralla que penja des dels mateixos cims de la muntanya.

— Aquesta ascensió ha estat una «primera» que diuen els alpinistes?— demanem a Josep Maria Guilera.

— Ha estat una segona. Ja sabeu la importància que els alpinistes de tot arreu del món donen a una primera ascensió o a la troballa d'una via nova.

— En queden encara de «primeres» a fer als Pirineus?

— En aquest aspecte els Pirineus són ben bé una vinya. Als Alps sí que en queden ben poques a fer!

— Qui va fer la «primera» de la paret de Rimbau?

— Van fer-la ara fa un parell d'anys una altra colla d'amics i consois nostres, al davant dels quals anava en Lluís Estasen, l'home que coneix més bé aquesta muntanya.

— Quants dies exigeix l'ascensió?

— Per pujar a un dels cims del Pedraforca, calen ben bé tres dies. El primer dia per sortir de Barcelona i arribar-se fins a Saldes o al santuari de Gresolet que és on acaba el tren i la carretera. El segon dia

La paret del Pedraforca, per on s'ha fet per primera vegada l'ascensió, vista des del Santuari del Gresolet. Al peu de la muntanya, el bosc centenari que s'ha intentat vendre més d'una vegada.

La davallada per una llarga escletxa. La manca de comoditat és evident, però un alpinista us dirà que aquest sistema de marxa és a les beceroles de l'arriscat esport.

pujar al cim i el tercer per tornar a Bagà i a la tarda per tornar a ciutat.

— Voleu contar-nos detalls?

— Vam sortir a les cinc del matí ben proveïts de cordes. Durant les dues primeres hores es puja per dins la boscúria incomparable del Gresolet. Acabat el bosc, topeu amb la muralla, altíssima, que cal escalar. Cal començar l'atac.

— Amb quin estat d'esperit?

— De primer, us ho confesso, amb una certa inquietud. Però desapareix amb el primer contacte amb la roca. De bones a primeres, comença el primer pas dolent: una pedra dreta i allisada de quinze metres de llargada. Abans d'arribar-hi, les cordes han estat desfetes i els quatre companys ens hem encordat a més de vint metres l'un de l'altre.

— I en els trossos més difícils?

— Per aquests trossos tenim dues cordes de «rappel» o d'auxili. El que va al davant, puja com pot i només lligat amb la corda que l'ajunta als altres, que s'estan a baix, quiets, amb la corda mantinguda dins un trau de la roca, per tal que, en cas de caiguda, la corda el retingués.

— Cal, tanmateix, una certa presència, no?

— En aquests llocs, hem de sentir-nos prudents per força. Caminem ben bé amb peus de plom. Cal saber on posem els peus, cal evitar que el terreny pugui cedir. Des de lluny, la nostra calma ha de semblar excessiva. Puja un tros de 25 metres escassos, però molt difícils, va demanar un esforç de més d'una hora...

— Deu ser completament essencial la confiança en si mateix.

— És la primera condició, com ho és la confiança en

Al bell mig de la pujada. En els trossos difícils, els alpinistes van lligats amb dues cordes de *rappel* o d'auxili. El que va al davant, puja com pot i només lligat amb la corda als altres, mentre aquests estan a baix, amb la corda mantinguda dins un trau de la roca, per tal de retenir el company, en cas de caiguda.

Finides les dificultats més grans, ha vingut l'hora del repós, ben merescut, dintre una balma

els companys. Això explica una bona part de l'atractiu d'aquestes aventures, que els que desconeixen tot això deuen qualificar ben altrament de com ho fem nosaltres.

— A quina hora van arribar al cim?

— Cap a les tres de la tarda, assolírem el cim Est del Pedraforca.

— ¿Quantes hores van passar, doncs, en l'ascensió?

— Descomptant un descans fet sota una balma, vam estar deu hores des del Gresolet fins al cim. Aquest és l'horari normal de quatre persones. Des del cim, després d'aquesta lluita de deu hores, el panorama és encara més encisador.

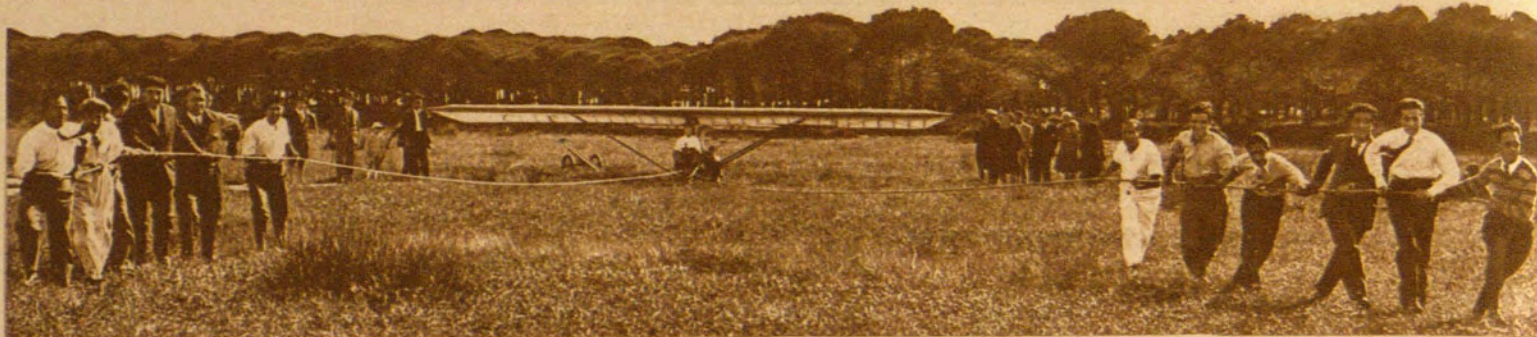
— ¿Voleu donar-me, si us plau, els noms dels vostres companys?

— Es mereixen aquesta honor. Amb gent com Albert Oliveras, Lluís Estasen i Joan Roig, es pot anar a tot arreu del món, amb muntanya o sense.

R. M.

(FOTOS GUILERA)

EL VOL SENSE MOTOR A CATALUNYA

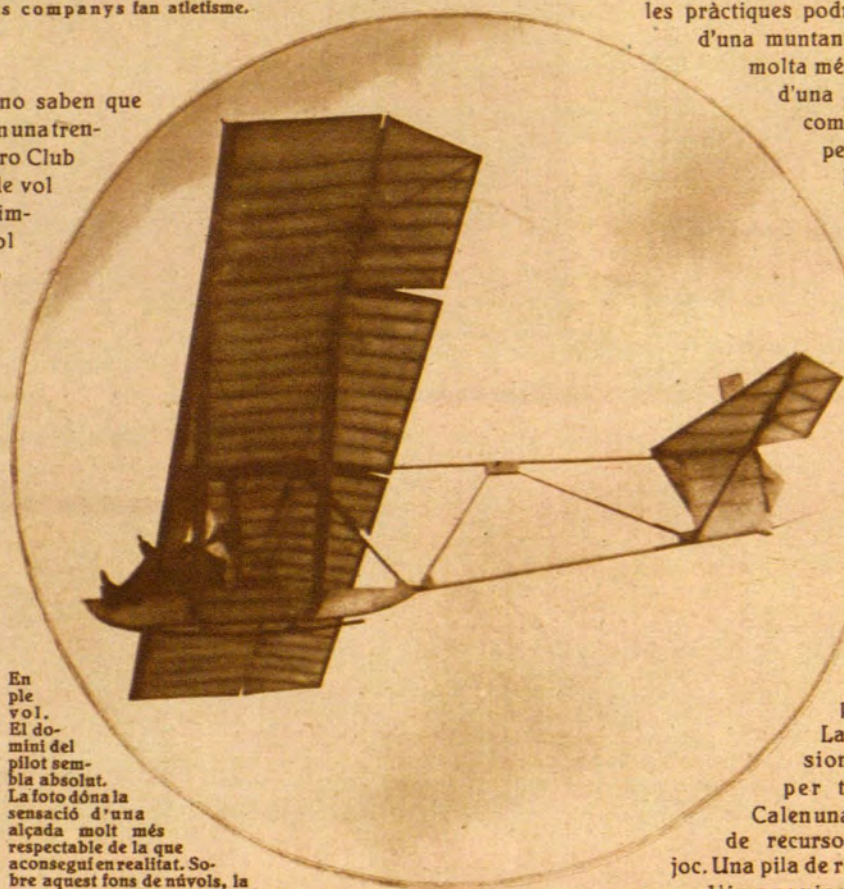

Un llançament del planejador, fet a mà. En l'esport del vol sense motor quan l'un fa pràctiques d'aviació, els seus companys fan atletisme.

Molts dels nostres lectors no saben que cada dia de festa s'apleguen una trentena de dos-cents socis de l'«Aero Club Barcelona» per fer pràctiques de vol sense motor. De què es tracta? Simplement d'un procediment de vol diguem-ne ocellívol. El pilot, en, prescindir del motor, ha de saber tots els recursos de les ales i tots els recursos estratègics per lluitar amb el vent. A cop d'ull, la cosa sembla una reculada en els avenços velocíssims de l'aviació. Si hi ha, realment, l'abandó del motor —cosa que no lliga gaire amb el tarannà dels temps moderns, hi ha, en canvi, un afinament de l'enginy humà. Fugir de la màquina per acostar-se a l'ocell, per dir-ho en una paraula. Esportiva-ment, és un guany.

Les pràctiques, de moment, es fan sobre terreny pla. Els qui les fan són, en la llur majoria, estudiants. Diu que els progressos que fan en el pilotatge són extraordina-

En ple vol. El domini del pilot sembla absolut. La foto dona la sensació d'una alçada molt més respectable de la que aconseguen realitat. Sobre aquest fons de núvols, la posició del pilot sembla temerària.

nis. Quan el nombre de xicots entrenats sigui suficient, llavors les pràctiques podran fer-se amb el llançament des d'una muntanya. Així els vols podran ésser de molta més durada. És a dir que podran ésser d'una extensió de 250 a 300 metres, en comptes de 10 o 12 metres, màxim, que permet el terreny pla.

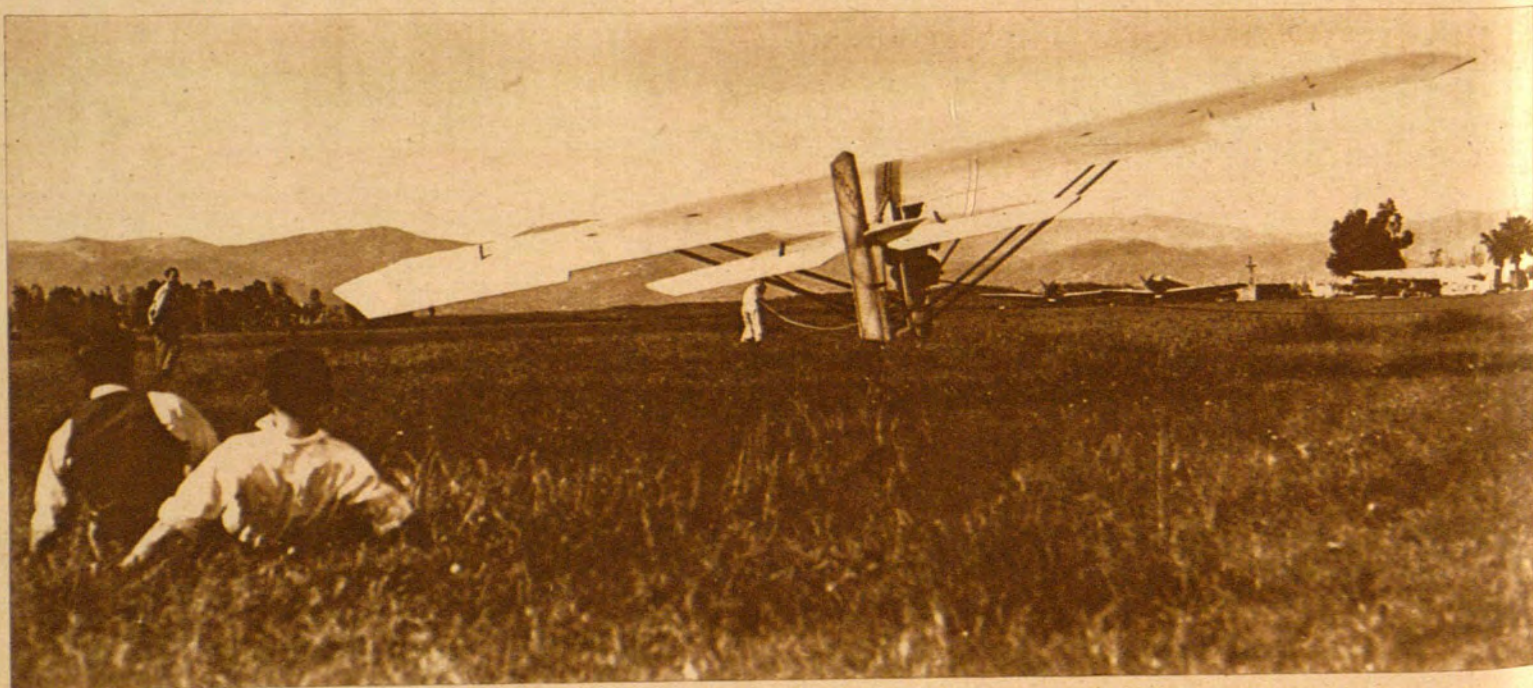
Per imaginar-se el procediment d'emprendre el vol, cal només pensar com es dispara un tirador de goma. Una quinzena d'homes, tiren fort a banda i banda fins que l'avió deixa terra i comença a volar. L'espectacle, a l'Aeroport provisional de Barcelona, diu que és divertidíssim.

Avantatges d'aquest procediment? Apart de l'interès de vistositat i simplement esportiu, per als aviadors és d'un entrenament decisiu. Imagineu que l'home fet a l'obediència del motor, de cop i volta es troba que és ell el que ha de bregar directament, amb procediments elementals, a ple aire.

La lluita és més personal, més apassionant, per tant.

Calen una pila de recursos en joc. Una pila de recursos d'improvisació,

Una sortida una mica defec-tuosa. Per la posició dels «alerons» fa de bon veure l'efort del que pilota l'aparell, per tal de restablir l'equilibri.

d'aplom, de tanteig... És un exercici que permetrà distingir de seguida el que té realment condicions de pilot. Permet també als pilots que no estan en actiu un manteniment de facultats i l'adquisició d'una pila d'experiències, que no haurien sospitat mai. Penseu un moment en la diferència del vol a vela per l'aire i el vol a vela damunt el mar. Naturalment la sensació i la realitat de risc és molt més evident en aquest segon vol. L'aigua no és pas absolutament inofensiva, però, per ara i tant els tractes amb l'aire no tenen una tradició com la dels viatges marins. Aquesta es la visió de cara al perill.

La sensació esportiva és també més forta en aquest segon vol. El contacte de l'aigua us dona fatalment una mena de seguretat, àdhuc una certa familiaritat sovint. Volem dir llevat dels casos de temporal. L'aire, en canvi, fins i tot en els dies de més bon sol i d'un blau més

L'espectacle de l'Aeroport provisional—que és on es fan les proves—és cada festa més impressionant. Fa l'efecte que el qui ha tastat la delícia d'un primer inici de vol—encara que sigui només de cinc minuts—no donaria per cap altre esport la delícia i la sensació de senyorejar a una pila de metres enlaire, per obra i gràcia del seu esforç i del seu enginy.

El veritable animador del vol sense motor, ha estat, entre nosaltres, Eduard Constantino, el qual no dubta que aquest nou deport ha de popularitzar-se molt aviat per tot Catalunya. Té l'avantatge que pot practicar-se arreu.

En compensació al tipus d'esportiu especta-

**Recorden
sempre el
gran licor
estomacal**

CAPRINET

Retallada així, la línia de l'avió permet de veure la distribució de les ales i endevinar llur mecanisme. Sota el pilot l'avió té la forma d'skis. La forma i l'agilitat, sembla.

sòlid, ens permet el luxe de pensar que és per un privilegi especialíssim de la vostra tècnica, del vostre enginy o, simplement, del vostre coratge que hi senyoregeu.

És ben bé això una senyoria sobre el paisatge que hi ha als vostres peus aquest vol. Una sola mà que governa unes ales; una mà que fa dòcil l'aire i el vent amb unes prodigioses virtuts ocellívoles. La qualitat humana rarament pot arribar a un domini més pur.

Arrelarà entre nosaltres aquest esport? Per part del «Aero Club», la cosa és empresa amb un delit exemplar. Per part dels pilots, o dels futurs pilots, hi ha un engrescament autèntic.

dor que baladreja i sovint amb una actitud molt poc deportiva, un estol de minyons que aspiren a volar, prescindint del motor, és un espectacle exemplaríssim. No volem dir, naturalment, que sigui un esport a l'abast de tothom, ni tan fàcil com manejar una raqueta o moure uns remes, però d'altra banda amb unes quantes vocacions sòlides que desvetllés, tindriem escampat per la nostra terra un espectacle d'emoció molt pura, una festa dels ulls, que en una pila de moments equivaldria a una gesta.

La trentena d'estudiants que van a l'Aeroport els matins de les festes, fan, amb tota seguretat, alguna cosa més que fer volar un estel.

P. L.

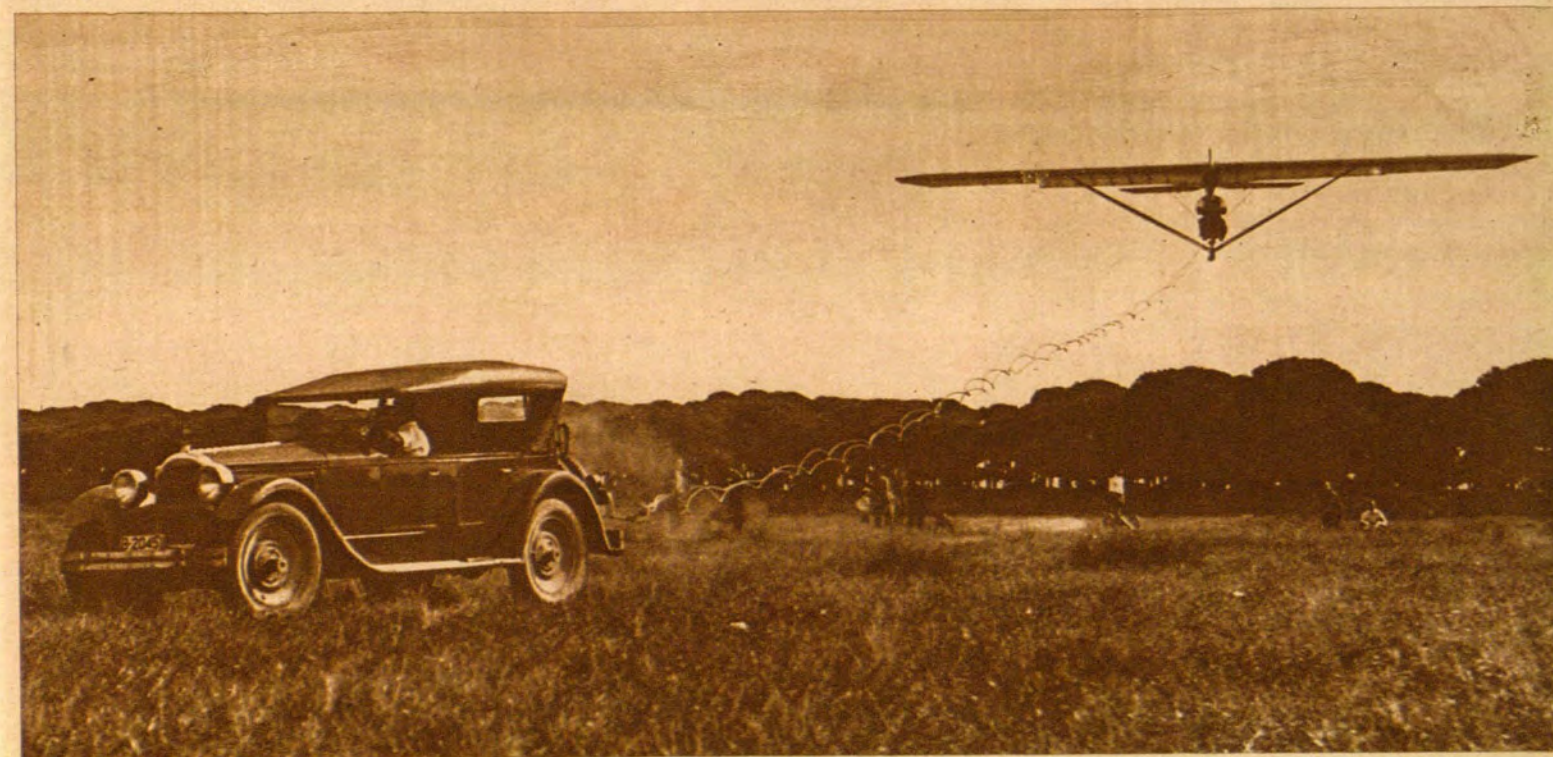
(FOTOS ESMERU)

**CAMISERIA
GÉNERES PUNT
CORBATERIA
NOVELTATS**

**PAPERS FOTOGRAFICS
LLIMONA**

PER LES VOSTRES MILLORS FOTOS
PERE IV, 179 • TELEFON 51591

En aquest llençament s'ha utilitzat un cotxe. La pràctica d'aquest procediment és tan emocionant com perillosa. No és recomanable sinó als esportius ben destres.

L'ASSASSINAT DE ROGER ACKROYD PER A. CHRISTIE TRADUCCió PER A. MATEU

(Continuació del número anterior)

L'inspector féu una petita pausa i continuà:

—Miss Flora havia anat a dir bona nit al seu oncle; el major Blunt, el senyor Raymond i la senyora Ackroyd estaven a la sala de billar. Al saló no hi havia ningú. Patou hi ha entrat, ha pres el punyal de la vitrina i ha tornat al peu de la finestra del despatx. Després l'ha saltada i no cal entrar en més detalls. Després n'ha sortit, ha marxat, però no ha tingut el coratge de tornar a l'hostal. Se n'ha anat a l'estació i ha telefonat...

—Per què?—preguntà tranquil·lament Poirot.

Vaig tenir un sobresalt. El petit home es tirava endavant: els seus ulls llueien amb estrany esclat.

Durant un moment, Raglan semblà desconcertar-se. Després respongué:

—Es difícil explicar exactament la raó d'aquest acte; però els assassins es condueixen de vegades d'una manera tan desconcertant! Si estiguéssiu en la policia regular, prou que ho sabríeu. Els més hàbils cometien sovint les més insignes tonteries. Veniu amb mi i us ensenyaré els senyals de l'assassí.

El seguírem tot el llarg de la terrassa fins a la finestra del despatx. Demanà a un policia les sabates trobades a l'hostal. L'inspector les posà damunt les petjades.

—Són les mateixes—digué amb gran seguretat—. O més ben dit, no és aquest parell de sabates el que ha produït aquestes petjades. Són unes sabates iguals, però més velles. Vegeu com els talons són gastats.

—Però hi ha moltes persones que porten sabates amb talons de cauxú!—féu Poirot.

—Evidentment—digué l'inspector—, i jo no donaria gran importància a aquestes petjades si no hi hagués altres indicis.

—Cal que aquest capità Paton sigui un home molt lleuger per a haver deixat tants senyals del seu pas—digué pensativament Poirot.

—Què voleu?—féu l'inspector—. La vetlla era bella i clara i no s'ha pogut veure cap senyal ni en la terrassa ni en el camí engravat. Desgraciadament per a ell, al cap del senderó hi havia humitat. Mireu, si no.

Un petit camí portava a la terrassa i al punt en què s'acabava hi havia fang. Molts senyals de passes eren ben visibles i entre ells es distingien els de talons de cauxú.

Poirot seguí el senderó amb l'inspector.

—Heu remarcat que hi ha moltes petjades de dona?—preguntà de sobte.

Raglan es posà a riure.

—Naturalment. Moltes persones d'un i altre sexe han passat per allí, car es tracta d'una dreuera que porta a la casa, i seria impossible d'identificar tots aquests senyals. D'altra banda, els únics que són importants són els de la finestra.

Poirot assentí.

—No cal anar més lluny—digué l'inspector, així que estigueren a les envistes de l'avinguda principal—. Aquí tot és grava i el camí molt dur.

Poirot tornà a assentir; però els seus ulls estaven fixos sobre una petita casa d'estiu, situada una mica a l'esquerra del senderó i a la qual portava així mateix un caminet engravat. Esperà que l'inspector se n'anés, per a adreçar-se ell a la caseta.

—El cel us deu haver enviat per a substituir el meu amic Hastings—digué maliciosament—, car veig que no em deixeu. ¿Què pensàveu d'una visita a aquest pavelló? M'interessa molt.

Poirot es dirigí cap a la porta i l'obrí. Ens trobàrem gairebé a les fosques. Hi havia un o dos seients rústecs, un joc de croquet i algunes cadires plegadisses.

L'actitud del meu nou amic m'omplí d'estupor. S'havia deixat caure damunt del sol, explorant-lo i caminant de quatre grapes. De tant en tant movia el cap com si estigués molt preocupat, i per fi s'assegué damunt els talons, mormolant:

—Res... Potser no s'havia d'esperar res. I

no obstant això hauria tingut una tal importància!

De sobte es deturà tremolós, allargà la mà vers una de les cadires rústiques i en separà alguna cosa.

—Què és?—vaig cridar—. ¿Heu descobert alguna cosa?

Somrigué i obrí la mà per tal que jo pogués veure el que hi tenia: era un tros de drap blanc d'empesa. El vaig agafar, el vaig

contemplar amb curiositat i l'hi vaig tornar.

—Què creieu que és això, amic meu?—em demanà llançant-me un esguard agut.

—Un tros de mocador esparracat—vaig suggerir, arronçant-me d'espatlles.

El meu company féu un nou gest i arplegà una petita ploma que semblava d'oca.

—I això?—cridà triomfalment—. ¿Què en penseu?

No vaig poder fer més que mirar-la, sense comprendre res. Ell es ficà la ploma a la butxaca i contemplà encara el tros de roba.

—Un tros de mocador—digué entre dents—, potser teniu raó. Però recordeu això: una bona planxadora no emmida mai un mocador.

Em féu amb el cap un gest triomfal i amb tota cura guardà els objectes a la butxaca.

CAPITOL IX

EL SAFAREIG DELS PEIXOS VERMELLS

Tornàrem junts a la casa, però no veírem l'inspector. Poirot s'aturà a l'eixida i, d'esquena a la casa, esguardà la finca.

—Una bella propietat! Qui l'hereda?

Aquestes paraules em xocaren. No sé per què la idea de l'herència no m'havia vingut abans. Poirot m'esguardà amb atenció.

—No hi havíeu pensat, veritat?

—No, i ho sento—vaig respondre sincerament.

Encara m'esguardà amb més curiositat.

—Voldria saber el que voleu dir amb això.

Però quan anava jo a contestar, ell afegí:

—No, inútil; no cal que digueu res. Tampoc no em direu la vostra veritable idea.

—Tothom té alguna cosa a amagar!—vaig repetir, somrient.

—Exacte.

—¿Encara ho seguïu creient?

—Més que mai, amic meu. Però no és fàcil d'amagar res a Hèrcules Poirot, car ell té l'hàbitud de descobrir-ho tot.

Tot parlant baixà els esglaons que conduïen al jardí botànic.

—Caminem una mica, si us plau—digué Poirot—; la

temperatura és avui bastant agradable.

El vaig seguir. Prengué a l'esquerra un caminet que portava a una cruïlla en la qual hi havia un banc i al costat un safareig contenint peixos vermells.

En lloc de seguir aquest caminet fins al cap, Poirot en prengué un altre que pujava en revolts per un pendís ple d'arbres.

(Seguirà en el número vinent)

El jurat del Concurs internacional de roses, celebrat a Pedralbes, actuant sota la presidència del comte de Güell

Mme. Dussanne, de la Comèdia Francesa que dissertà al Conferència Club, sobre Molière, obsequia amb un cock-tail als representants de la premsa barcelonina

MALLORCA, A L'ABAST DE TOT HOM

TRES DIES D'ESTADA A L'ILLA
I EXCURSIONS, PER 75 PESSETES

Viatges Catalònia

Rambla del Centre, 37 - Telèfon 23252
Agències Sucursals del Banc de Catalunya

SENYORES:

Si proveu les
cigarretes
refrescants,
les preferireu a totes les
altres cigarretes orientals.

MERZ

JOCS PORTIER

Immens assortit. - Preus desde 3'90 ptes. loc complet

FERRETERIA PLA

Tallers, 66 i 68 - BARCELONA

Es molt bó

EL CALDO MAGGI

Acte de l'entrega d'un pergami a Ramon Ortigas, campionissim de natació, gran guanyador de la Travessia del Port

La inauguració del nou local del Club d'escacs Barcelona, es celebra amb una conferència donada pel President de la Premsa diària senyor Ignasi Ribera Rovira

FOTOS
CASES I GASPAR

LA QUINZENA DELS REIS

El rei Carol de Romania ha pres part en les grans maniobres militars. Aquí el veiem —a la dreta— acompanyat del seu fill, l'ex-rei i actual príncep Miquel, — al mig — i del seu germà, gran duc Nicolau.

Les festes de la coronació del ras Tafari, emperador de Albissínia, han tingut una brillantor i un colorit excepcionals. Periodistes, fotògrafs i cineastes de tot el món han acudit a la capital de la vella Etiòpia per presenciar aquest espectacle únic, que en ple 1930 agafa tots els prestígis del pintoresc més carregat.

Els reis d'Anglaterra dirigit-se a la solemnis obertura del Parlament. El poble de Londres ha assistit meravellat a aquesta gran parada de velluts de daurats, de plomes i d'uniformes... El discurs de la corona fou mal rebut per l'oposició i el govern treballista ha hagut de sostenir una asfíxia batalla amb els conservadors, de la qual ha sortit victoriós per 21 vots de diferència.

Si donem un cop d'ull sobre els fets de la darrera quinzena veurem que una sèrie de coincidències han fet possible que la pantalla de l'actualitat es veïa concorreguda per una sèrie de festes coronades.

Seguint la tradició de fa uns quants anys, la curiositat que hagués pogut despertar entre el públic les reials persones i llurs festes aventures, ha tingut, més que un caràcter pol'ític, un to de gran espectacle. Sembla que la societat moderna designa a les majestats el paper brillant i lluit de donar una mica d'animació a la monotonia de la vida quotidiana. I, si pot ser, res més...

El seny recomana a les augustes persones una resignació sense intemperàncies per a complir amb pau i tranquil·litat el seu «rol» de vedettes... No a totes les latituds, però, aquesta regla es compleix... Aquestes zones d'intemperància reial es distingeixen per un cert malestar, per una atmosfera encarregada a l'ambient.

Fotos
Keystone

obre els
quinzena
de coln-
e que la
es velés
èrie de

fa una
ue hagin
úblic les
es aven-
n caràc-
especial-
moder-
el paper
na mica-
onía de
pot ser

augustin
ense in-
olir amb
rol» de
latitud
mpleix...
erància
un cert
atmos-
regada
trent.

Fotos
Keystone

opets de la guer-
les figures dels
Ferran, de
phria, i Víctor
mel, d'Itàlia,
han tingut gal-
ocasions de
der l'atenció
públic euro-
e. Sobretot el
na, cada dia
és més afeblit
l'ombra creix-
de Mussolini.
casament de
nyells, ha donat
als vells
marques d'ex-
se una vega-
es, i aquí els
saludant la
salut, des d'un
del palau
anis.

emissim
res ha as-
de vellut
discurs de
el govern
ferrissad
ha sortit

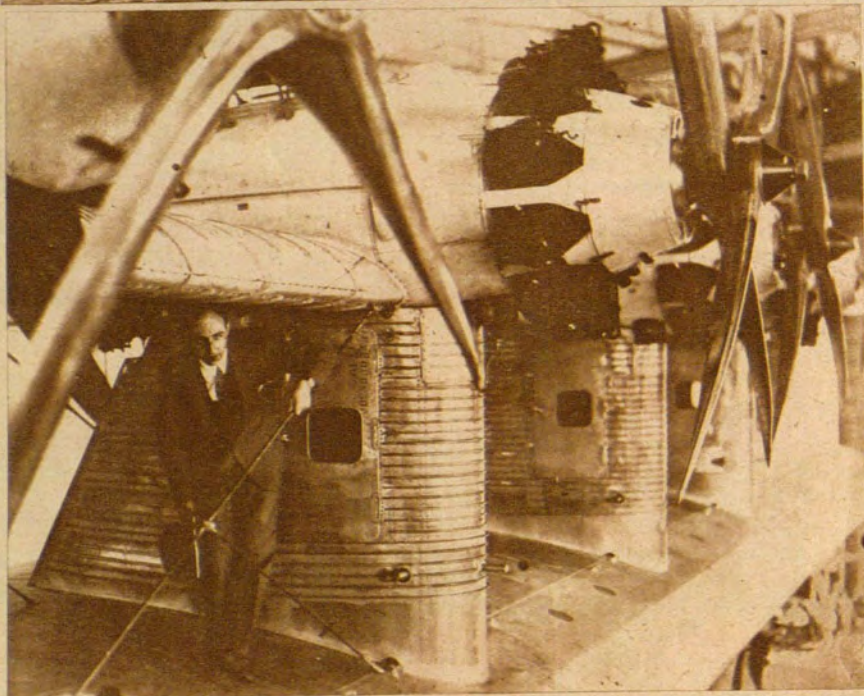
El temps no va voler col·laborar en la reial cerimònia d'Assís i una plujeta fina va caure sobre les brodadores i els metalls de l'aristocràtica concurrència a la boda. Això no va privar que un públic nombrós es resignés a perdre l'excel·lent espectacle.

El casament del Rei Boris, de Bulgària, i de la princesa Joana de Savoia, fou celebrat a la Basílica de Sant Francesc, a Assís. Després de la cerimònia, la reial parella es va dirigir a Brindisi i, més tard, a Sofia.

A Assís, es celebrà el casament catòlic, però a Sofia tingué lloc la segona part del festival, amb el matrimoni ortodox que la seva religió imposava al rei Boris. Aquí veiem els doblement esposos dirigint-se amb llur sèquit a la catedral de Sofia, on va tenir lloc la cerimònia del segon matrimoni.

L'AVIÓ GEGANT DORNIER "D.O.-X"

Alemanya, el país dels genis de la mecànica, després d'haver meravellat el món amb la gesta del «Graf Zeppelin» intenta ara donar-nos la sensació de la seva potencialitat industrial i d'enginyeria amb el vol que ha començat a emprendre l'avió gegant «D. O. - X».

Mentre els altres països, França i Anglaterra sobretot, estan encara discutint el problema del «més lleuger» i el «més pesat que l'aire» i després de múltiples assaigs i fracassos en els dos camps, no saben ben bé amb quina carta quedar-se, els enginyers alemanys han volgut demostrar que els dos mitjans són igualment aprofitables i aptes d'arribar a prometedores realitats, quan es fa servir l'enginy i la perícia, i es tenen en compte tots els càlculs que l'experiència i la tècnica han posat de manifest.

El «D. O. - X» que ara emprèn la travessia de l'Atlàntic, no es proposa batre cap record ni establir cap marca esportiva. Tracta només de demostrar, com ho féu amb el Zeppelin, la possibilitat pràctica d'establir línies aèries entre Europa i Amèrica. El viatge es farà per etapes que seran: Sortida del llac Constança que és la seva base, Amsterdam (on encara es troba en escriure les presents ratlles, havent hagut d'ajornar la seva sortida per causa de les males condicions atmosfèriques del Canal de la Mànega) Southampton, La Corunya, Lisboa, Açores, Bermudes i Nova York. Com que l'etapa Açores-Bermudes és superior al seu radi d'acció, baixarà a aprovisionar-se de combustible en alta mar per mitjà d'un vaixell que l'esperarà a posta.

Es capaç per a 169 persones entre tripulació i passatgers. La instal·lació és confortable i luxosa. En aquesta pàgina donem tres diferents aspectes d'aquest fantàstic avió que fa pensar en un transatlàntic amb ales.

A dalt, l'avió en el llac Constança; a baix el mateix a la sortida de l'hangar. Al centre un detall de la bateria de motors que mostra les seves gegantines proporcions. Té dotze motors, acoblats dos a dos i desenvolupen una potència total de 7.200 H. P.

(FOTOS KEYSTONE I PINGADQ)

